

fentlig Fredsperiode i Europa, skyldes det de store Kustninger. Kan Noget tvivle paa, hvis Preussen ikke havde fortsat Udviklingen af sin Hær, fornøjet sin Bevæbning osv., men, som man siger, havde hvilet paa sine Laurbær, at saa Revanchekrigen havde fundet Sted for lang Tid siden, og havde Frankrig ikke taget sig sammen, forøget, udvidet og udviklet sin Hær og befæstet sine Grændser, havde Tyskland for lang Tid siden forsøgt at gjøre det Arbejde færdigt, som egentlig kun blev halvt færdigt i 1870—71. Hvis Tyrkiet havde været saaledes rustet som andre europæiske Stormagter, havde Rusland maaste ikke forsøgt sit Angreb i 1877. Rusland ventede jo kun en militær Promenade til Konstantinopel, de bleve ganske vist skuffede, Tyrkerne præsterede meget Mere, end man havde ventet, men havde Tyrkiet været rustet som andre Stormagter, var Krigen maaste undgaaet. Det er derfor en fuldstændig sand Paastand, at jo bedre man rustet sig i Fred, des bedre undgaar man Krig.

Forinden jeg slutter, skal jeg kun gjøre en Bemærkning med Hensyn til det specielle Punkt, som blev fremdraget af den ærede 1ste Landsthingsmand for 2den Kreds (Haffner). Idet jeg takker ham for de Udtalelser, han fremkom med angaaende Sekondlieutenantstolen ved Hørsholm, skal jeg kun supplere, hvad jeg sagde, med en Bemærkning, navnlig da den ærede Ordfører udtalte, at det var en temmelig kostbar Foranstaltning. Ganste vist, 136,000 Kr. er mange Penge, men man maa ikke overse, at det ikke alene er til Bygningen, men ogsaa til Anstæffelsen af Inventar og hvad dermed staar i Forbindelse. Det bliver jo nemlig en stor Institution, der som Elever skal have en 70—80 voksne Mennesker foruden Lærerpersonalet, Militærarbejdere, Stenom og Marketerender, det er altsaa en stor Institution, og da Bygningen oprindelig har været bestemt til noget Andet og væsentlig bestaar af store, tomme Rum, vil man kunne forstaa, at det vil koste ikke saa lidt at omdanne den og forsyne den med passende Inventar.

Udsig: Da det jo dog er sikkert nok, at det ikke vil faae nogen Indflydelse paa Afstemningen, skal jeg vel vogte mig for at trække den Diskussion ud, som her er begyndt i Anledning af mine Ytringer i Gaar, men jeg kan dog ikke lade være at fremsætte et Par korte Bemærkninger til, hvad der i Dag er fremkommet imod mig. Det er jo fuldkommen rigtigt, hvad den ærede 1ste Landsthingsmand for 2den Kreds (Haffner)

bemærkede, at jeg ikke har anstillet nogen Sammenligning mellem den personlige Byrde, som Værnepligten paalægger Befolkningen her i Landet og i Tydsland, hvilket var det Land, jeg særlig nævnte i Gaar; men det har ogsaa ligget ganske udenfor min Hensigt. Det, jeg vilde sammenligne, var de Udgifter, der vise sig paa Finantsbudgetterne, de Udgifter, der udredes af de Skatter, som bæres af Borgerne. Det tror jeg nemlig er en Sag for sig og Noget, der maa holdes ude fra den anden Betragtning. Den høitærede Krigsminister mente, idet han omtalte den Sammenligning, som var anstillet af mig, at han ene og alene kunde holde sig til Hæruddgifterne, og at det ved en saadan Sammenligning ikke var nødvendigt at tage Hensyn til Flaadenedgifterne. Det tror jeg dog virkelig, at det er. Jeg tror, at naar man overhovedet vil anstille en Sammenligning mellem, hvad Forsvaret koster i det ene Land og i det andet, saa maa man virkelig tage begge disse Arter af Værn med i Betragtning. Det gaar virkelig ikke an, naar man f. Ex. taler om, hvad England udgiver til sit Forsvar, saa ikke at tage i Betragtning, at det er en Nation, der væsentlig støtter sit Forsvar paa sin Flaade, og kun tale om dens Hær. Nei, naar man overhovedet vil anstille en saadan Sammenligning, og det tror jeg er berettiget at gjøre, saa maa man tage begge Dele med, saa kan en Sammenligning med Hensyn til Hæren alene ikke komme i Betragtning.

Det blev bemærket af den ærede 1ste Landsthingsmand for 2den Kreds (Haffner), at det i og for sig var naturligt, at det mindre Land maatte bære en forholdsvis større Byrde til Forsvaret end det større. Det veed jeg dog ikke, om han har Ret i, jeg er i alt Fald ikke af den Mening, og det forekommer mig, at det modsiges ved, hvad der iøvrigt viser sig i hele Europa; thi det viser sig jo, at det netop er alle de smaa Lande, i hvilke Udgifterne til Militærvæsenet ere mindst, hvorimod de ere størst i de store Militærstater. Udgifterne til Militærvæsenet ere forholdsvis mindst i de mindre Stater, saasom Sverig-Norge, Belgien og andre mindre Stater i Europa, hvorimod de ere ubetinget størst i Frankrig og England og derefter i Tydsland. Det blev bemærket af den ærede Krigsminister, at det ved en saadan Sammenligning var urigtigt kun at tage et enkelt Aar. Det skulde glæde mig, om denne Bemærkning af den høitærede Krigsminister skulde tyde paa, at dette enkelte Aar, som vi nu her behandle, og hvis Budget her skal afstemmes, at det virkelig skulde blive en Undtagelse, og at vi, naar